

Presennol

Y Cynghorydd HJ David – Cadeirydd

J Gebbie
D Patel

SE Baldwin

CE Smith

HM Williams

Swyddogion:

Carys Lord	Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid
Claire Marchant	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Janine Nightingale	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau
Kelly Watson	Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio
Mark Shephard	Prif Weithredwr
Andrew Rees	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Pwyllgorau
Mark Galvin	Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd Dros dro
Lindsay Harvey	Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd
Martin Morgans	Pennaeth Gwasanaeth - Perfformiad a Gwasanaethau Partneriaeth
Jamie Cullen	Rheolwr Gweithredol Gwasanaethau Cwsmeriaid/CCSU
Steven Howell	Rheolwr Grwp, Y Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Ryan Jones	Rheolwr Comisiynu Tai Strategol
Philip O'Brien	Rheolwr Trawsnewid Digidol a Gwasanaethau Cwsmer
Jason Bale	Rheolwr Gweithredol (Gwasanaethau Menter ac Arbenigol)
Alix Howells	Rheolwr Ymgysylltu a Chydraddoldeb Ymgynghori

803. DATGANIADAU O FUDDIANT

Y Cynghorydd EM Williams – eitem 7 ar yr agenda – Ardrethi Annomestig: Rhyddhad Yn ôl Disgresiwn: Cynllun Rhyddhad Ardrethi Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch 2022-23 – Diddordeb rhagfarnllyd a gadawodd y cyfarfod wrth i'r eitem gael ei hystyried.

804. CADARNHAU COFNODION

PENDERFYNIAD: Bod cofnodion cyfarfod y Cyngor ar 8 Chwefror yn cael eu cymeradwyo fel cofnod gwir a chywir.

805. ADRODDIAD BLYNYDDOL CYNLLUN CYDRADDOLDEB STRATEGOL 2020 - 2021

Cyflwynodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb adroddiad a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am y gwaith a gwblhawyd yng Nghynllun Cydraddoldeb Strategol (SEP) 2020 - 2024 ar gyfer y cyfnod 2020 - 2021.

Adroddodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb fod yr adroddiad blynyddol yn galluogi'r Cyngor i fonitro ac adolygu cynnydd yn erbyn ei amcanion cydraddoldeb strategol; adolygu ei amcanion a'i brosesau yng ngoleuni unrhyw ddeddfwriaeth newydd a datblygiadau newydd eraill; ymgysylltu â rhanddeiliaid perthnasol ynghylch amcanion cydraddoldeb, gan ddarparu tryloywder; cynnwys diweddariadau perthnasol ar asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb, trefniadau caffael a hyfforddiant. Nododd hefyd y camau a gymerwyd i adnabod a chasglu gwybodaeth berthnasol; unrhyw resymau dros beidio â chasglu gwybodaeth berthnasol; lle bo'n briodol, gwybodaeth am gyflogaeth, gan gynnwys gwybodaeth am hyfforddiant a thâl.

Tynnodd sylw at y cynnydd a wnaed gan y Cyngor ym mhob un o'i chwe amcan cydraddoldeb a thynnodd sylw at y pwyntiau allweddol i'w nodi o'r adroddiad blynyddol.

Soniodd yr Aelod Cabinet, Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol, am y data diddorol sy'n deillio o'r adroddiad a dywedodd fod y Cyngor yn gyflogwr sy'n ystyriol o fenywod. Roedd yr Arweinyddes yn falch o'r gefnogaeth a roddwyd i'r Gymraeg gyda chynlluniau'r Cyngor ar gyfer sefydlu canolfannau plant drwy gyfrwng y Gymraeg yn ogystal â'r holl ffrydiau a oedd wedi'u hadlewyrchu yn yr adroddiad. Dywedodd ei bod yn bwysig nodi bod y Fwrdeistref Sirol yn darparu noddfa i ffoaduriaid ac y bydd yn parhau i wneud hynny o ystyried y sefyllfa yn Wcráin.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet yn nodi'r cynnydd sy'n cael ei wneud a chymeradwyodd Adroddiad Blynyddol y Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2020-2021.

806. **RHEOLI ANSAWDD AER LLEOL - DIWEDDARIAD CYNLLUN GWEITHREDU ANSAWDD PARC STREET**

Adroddodd y Rheolwr Gweithredol – Menter a Gwasanaethau Arbenigol ar yr wybodaeth ddiweddaraf am y Cynllun Gweithredu Ansawdd Aer (AQAP) drafft ar gyfer Ardal Rheoli Ansawdd Aer Park Street (AQMA), ar ôl derbyn y canlyniadau modelu cychwynnol ar gyfer trafniadaeth ac ansawdd aer a gynhaliwyd ar nifer o'r mesurau a nodwyd yn wreiddiol yn yr AQAP drafft.

Nododd fod yr Adroddiad Cynnydd Blynyddol wedi cadarnhau bod ansawdd aer wedi parhau i fod yn bryder cyffredin ar hyd Park Street gan gyd-daro â ffin ddaearyddol Gorchymyn AQMA Park Street, Pen-y-bont ar Ogwr. Roedd monitro a wnaed yn 2020 ar safleoedd monitro OBC-110 ac OBC-123, sydd wedi'i leoli ar ffasadau preswyl Park Street, yn dal i ddangos lefelau cyfartalog blynyddol yn fwy na'r amcan ansawdd aer cyfartalog blynyddol. Er bod y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir a'r Cyngor wedi gwneud cynnydd da o ran datblygu'r AQAP yn unol â Chanllawiau Polisi Llywodraeth Cymru, dywedodd ei bod yn anochel bod effeithiau ac anawsterau cysylltiedig pandemig COVID-19 wedi golygu bod yn rhaid ymestyn Yr amserlen mewn ymgynghoriad â Llywodraeth Cymru. Sefydlwyd Grŵp Llywio Gwaith AQAP, yn cynnwys arbenigwyr ar draws Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, yn ogystal â chan asiantaethau partner i ddatblygu syniadau a sicrhau AQAP effeithiol a chasglu syniadau ac awgrymiadau, crëwyd rhestr o fesurau lliniaru.

Adroddodd fod modelu manwl ar ansawdd aer a chlodiant wedi'i gomisiynu ar yr opsiynau lliniaru a fyddai'n rheoli ac yn gwella llif traffig drwy AQMA Park Street, er mwyn sicrhau gwelliannau ansawdd aer yn yr amser byrraf posibl, ac yn unol ag uchelgeisiau Llywodraeth Cymru a'r Cyngor, i leihau lefelau i fod mor isel ag sy'n rhesymol ymarferol. Rhoddodd wybod i'r Cabinet am yr opsiynau a oedd wedi dod i'r amlwg ac wedi'u modelu, sef Gwneud Cyn Lleied â Phosibl - Cyflwyno lôn i'r dde wrth Gyffordd Park Street â Heol y Nant (mesur 21); a Gwneud Rhywbeth (gan gynnwys yr uchod); gwrthod pob mynediad i St Leonards Road (Mesur 18); ac optimeiddio Park Street/Angel Street/Cyffordd Ffordd Tondu (Mesur 20).

Dywedodd wrth y Cabinet, o dan y caniatâd cynllunio ar gyfer hen safle Ysgol Bryn Castell, fod gofyniad i gyflwyno lôn y daliad troad i'r dde wrth Gyffordd Park Street â Heol y Nant. Roedd hyn wedi'i foddelu fel y senario Gwneud Cyn Lleied â Phosibl yn yr ymarferion modelu, gan fod y newid hwn bellach wedi'i weithredu. Dangosodd modelu'r lôn droi dde ostyngiad mewn tagfeydd ar Park Street o gerbydau yn troi i'r dde i Heol-y-nant. Dywedodd, er mwyn asesu'n llawn yr effeithiau ar ansawdd aer, fod y model gwasgaru wedi nodi 35 o bwyntiau derbynnyddion (R1 – R35 ar y cynllun lleoliad) ar hyd Park Street a'r strydoedd cyfagos yn ogystal â modelu crynodiadau yn y lleoliadau monitro presennol ar Park Street (a ddynodwyd gan yr OBC- rhagddodiad). Mae'r

CABINET - DYDD MAWRTH, 8 MAWRTH 2022

Ileoliadau hyn yn caniatáu asesiad o amlygiad perthnasol ar draws ardal ehangach i asesu effaith yr ymyriadau.

Adroddodd y rhagwelwyd y byddai'r senario Gwneud Rhywbeth yn darparu gwelliant sylweddol o ran crynodiadau NO₂, bydd angen diwygio'r AQAP drafft i adlewyrchu canlyniadau terfynol y modelu. Dywedodd y byddai'r AQAP drafft yn destun ymgynghoriad cyhoeddus ar ôl etholiadau llywodraeth leol mai 2022. Ar ôl cwblhau'r ymgynghoriad cyhoeddus, byddai canlyniadau'r ymgynghoriad yn cael eu hadolygu er mwyn gallu cyflwyno adroddiad terfynol yr AQAP i'r Cabinet i'w gymeradwyo cyn y dyddiad cau diwygiedig ar gyfer cyflwyno i Lywodraeth Cymru ar 30 Medi 2022. Dywedodd y bydd yr AQAP terfynol yn darparu amserlen weithredu lawn o'r mesurau a ffafrir.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol am ragor o fanylion am yr ymgynghoriad cyhoeddus a pha gyfleoedd a fyddai'n cael eu rhoi i drigolion gymryd rhan yn yr ymgynghoriad. Gofynnodd hefyd beth allai preswylwyr ei wneud yn y cyfamser i gyflwyno eu pryderon. Dywedodd y Rheolwr Gweithredol– Menter a Gwasanaethau Arbenigol wrth y Cabinet y bydd yr ymgynghoriad yn cael ei gynnal ar ôl yr etholiadau dros gyfnod o 12 wythnos. Dywedodd fod y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir eisoes wedi cynnal digwyddiad ymgynghori cyhoeddus nad oedd llawer yn bresennol ynddo, ond y byddai'n ystyried cynnal sesiynau galw heibio i breswylwyr gymryd rhan ynddynt. Croesawodd yr Arweinydd y cyfle i drigolion Parkside gymryd rhan yn yr ymgynghoriad. Dywedodd yr Aelod Cabinet Cymunedau ei bod yn hanfodol bod preswylwyr yn cael gwybod am y cyfle i gymryd rhan yn yr ymgynghoriad. Dywedodd y byddai angen i orchmynion traffig fod ar waith a gofynnodd a oedd digon o arian ar gael ar gyfer hyn. Dywedodd y Rheolwr Gweithredol– Menter a Gwasanaethau Arbenigol fod y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir wedi bod mewn trafodaethau gyda'r Tîm Rheoli Traffig ar y gorchmynion traffig. Soniodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau am bwysigrwydd edrych ar y gorchmynion traffig cyn gynted â phosibl a chydymffurfiodd â'r ffaith bod y Rheolwr Gweithredol – Menter a Gwasanaethau Arbenigol wedi bod yn gweithio gyda'r Tîm Rheoli Traffig.

Llongyfarchodd yr Arweinyddes Helen Picton ar ei phenodiad diweddar i swydd Pennaeth y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir y byddai'n ei dechrau ar 1 Ebrill 2022.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

1. Nodi'r cynnydd a wnaed o ran asesu ymyriadau trafndiaeth allweddol, sef Mesurau 18 ac 20 yn y Cynllun Gweithredu Ansawdd Aer drafft ar gyfer Park Street; a
2. Nodi y bydd angen cynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar yr AQAP Drafft ar ôl etholiadau Llywodraeth Leol 2022.
3. Ar ôl cwblhau'r ymgynghoriad cyhoeddus, nodwyd y bydd AQAP terfynol yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet i'w gymeradwyo cyn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru gan 30 Medi 2022.

807. **STRATEGAETH A FFRAMWAITH TWYLL 2022/23 I 2024/25**

Gofynnodd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid am gymeradwyaeth y Strategaeth a'r Fframwaith Twyll 2022/23 i 2024/25 ac i'r Cabinet nodi'r Gofrestr Risg Twyll cyfredol.

Nododd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid, fod y Strategaeth a'r Gofrestr Risg wedi'u diweddarau ar ôl i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio eu hystyried. Dywedodd fod Strategaeth a Fframwaith Twyll 2022/23 i 2024/25 yn amlinellu nodau ac amcanion y

Strategaeth, yn nodi risgiau twyll ac yn cynnwys y mesurau y bydd y Cyngor yn eu cymryd i wella ymhellach y gallu i wrthsefyll twyll, llwgrwobrwyo a llygredd y Cyngor ymhellach. Dywedodd wrth y Cabinet fod y Cyngor yn cynnal cyfres o strategaethau a pholisïau i gefnogi'r gwaith o reoli atal, canfod, ymchwilio i dwyll, llygredd a llwgrwobrwyo yn effeithiol (Polisi Gwrth-dwyll a Llwgrwobrwyo, Polisi Chwythu'r Chwiban, Polisi Gwrth-Arian a Pholisi Osgoi Gwrth-Dreth) a darparodd y ddogfen hon estyniad i bolisïau presennol y Cyngor.

Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid wrth y Cabinet fod y Gofrestr Risgiau Twyll yn rhestru 20 o risgiau twyll posibl a nodwyd ledled y Cyngor ac amlinellodd ganlyniadau pob risg a sut yr oedd pob risg yn cael sylw gyda chamau gweithredu allweddol yn cael eu nodi. Dywedodd y byddai'r Gofrestr Risg Twyll yn cael ei monitro gan y Bwrdd Rheoli Corfforaethol bob chwarter ac y byddai unrhyw risgiau sylweddol a nodwyd yn cael eu cyfeirio at y Gofrestr Risgiau Corfforaethol a'u hadrodd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio lle bo angen.

Nododd y Dirprwy Arweinydd wrth gymeradwyo'r Strategaeth a'r Fframwaith Twyll fod achosion o dwyll yn eithriadol o brin a bod ymarferion yn y gorffennol wrth weithredu yn erbyn y rhai nad oeddent yn defnyddio Bathodynau Glas fel y bwriadwyd wedi bod yn llwyddiannus a diolchodd i'r Tîm Twyll am y ffordd y maent yn cyflawni eu gwaith.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet cymunedau am eglurhad ynghylch a oedd unrhyw achosion twyll wedi'u dwyn yn erbyn Cynghorwyr. Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid wrth y Cabinet nad oedd unrhyw achosion wedi'u dwyn i sylw swyddogion.

PENDERFYNIAD: Cymeradwyodd y Cabinet Strategaeth a Fframwaith Twyll 2022/23 i 2024/25 a nododd y Gofrestr Risg Twyll diweddaraf.

808. **ARDRETHI ANNOMESTIG: RHYDDHAD YN ÔL DISGRESIWN: CYNLLUN RHYDDHAD ARDRETHI MANWERTHU, HAMDDEN A LLETYGARWCH 2022-23**

Ceisiodd Prif Swyddog Perfformiad a Newid Cyllid gael cymeradwyaeth i fabwysiadu Cynllun Rhyddhad Ardrethi Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch Llywodraeth Cymru 2022-23.

Adroddodd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid fod Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi estyniad dros dro i'r Cynllun Rhyddhad Ardrethi Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch ar gyfer 2022-23. Bydd hyn yn cefnogi eiddo cymwys drwy gynniig gostyngiad o 50% ar filiau ardrethi annomestig ar gyfer eiddo o'r fath yn y sector manwerthu, hamdden a lletygarwch a bydd yn berthnasol i bob busnes cymwys, yn amodol ar gap ar y swm y gall pob busnes ei hawlio ledled Cymru. Dywedodd mai cyfanswm y rhyddhad sydd ar gael yw £110,000 ar draws pob eiddo a feddiannir gan yr un busnes. Gweinyddir y Cynllun gan y Cyngor fel 'awdurdod lleol ad-dalu' sy'n defnyddio pwerau rhyddhad yn ôl disgresiwn. Dywedodd wrth y Cabinet y bydd y Cynllun Rhyddhad Ardrethi Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch ar gyfer 2022-23 yn rhedeg ochr yn ochr â'r Cynllun Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach.

Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid y gall y Cyngor ddewis mabwysiadu'r Cynllun ond nad oes ganddo ddisgresiwn dros unrhyw elfennau o'r Cynllun. Dywedodd, os caiff y Cynllun ei fabwysiadu, y bydd ffurflenni cais ar gael ar wefan Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr i bob trethdalwr cymwys wneud cais. Mae gan y Prif Weithredwr bŵer dirprwyedig i ddyfarnu rhyddhad i bob busnes cymwys yn unol â'r Cynllun Rhyddhad Ardrethi Annomestig a allai fod yn gymwys ar ôl derbyn y wybodaeth y gofynnodd Llywodraeth Cymru amdani.

Croesawodd yr Aelod Cabinet Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol y gefnogaeth sydd ar gael i ddiwydiant sydd wedi dioddef yn ystod y pandemig a gofynnodd am eglurhad ar y rheolau ynghylch y cyllid grant a faint o fusnesau a allai fod yn gymwys i gael y rhyddhad. Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid, y bydd y cynllun hwn yn cydrefeg â'r Cynllun Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach a bod dros 840 o fusnesau yn gymwys ac y gallent elwa.

PENDERFYNIAD: Mabwysiadodd y Cabinet y Cynllun Rhyddhad Ardrethi Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch Ardrethi Annomestig ar gyfer 2022-23 fel y nodir yn Atodiad A yr adroddiad.

809. **FFRAMWAITH GRANTIAU CYFLEUSTERAU I'R ANABL**

Ceisiodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid, awdurdod i fynd allan i dendro am Fframwaith i benodi contractwyr i gyflawni gwaith sy'n ofynnol o dan Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl.

Adroddodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid, fod y Cabinet, yn ei gyfarfod ar 19 Ionawr 2021, wedi cymeradwyo model peilot newydd o ddarparu gwasanaethau ar gyfer Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl i'w weithredu, gyda'r gwasanaeth yn cael ei gyflwyno'n fewnol. Fel rhan o'r model newydd hwn, byddai Fframwaith yn cael ei sefydlu i benodi contractwyr i ddarparu gwaith sy'n ofynnol o dan Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl.

Dywedodd fod ymgysylltu cyn y farchnad â chontractwyr â diddordeb wedi digwydd, lle cafodd contractwyr gyfle i fynychu trafodaethau un-i-un a gweithdai ar y cyd. Yn dilyn y gweithdai, roedd yr wybodaeth a gasglwyd yn cael ei defnyddio i ddatblygu'r dogfennau tendro i adlewyrchu canfyddiadau'r trafodaethau hynny. Roedd gwaith yn mynd rhagddo i gwblhau'r dogfennau tendro ac ar ôl eu cwblhau, byddai proses gaffael yn cael ei chychwyn yn unol â Rheolau Caffael Corfforaethol y Cyngor cyn gynted â phosibl. Dywedodd y byddai'r fframwaith yn para am 4 blynedd, sef cyfanswm o £7,800,000, gyda phob contract yn cael ei alw i ffwrdd heb fod yn fwy na £36,000 mewn gwerth. Dywedodd y byddai adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet ar ôl i'r broses dendro ddod i ben i ofyn am ganiatâd i ddyfarnu'r Tendr.

Canmolodd yr Aelod Cabinet Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol y cynnydd a wnaed a fyddai'n gwella prydlondeb darparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl ac ar yr un pryd yn hyrwyddo busnesau lleol. Diolchodd i'r Tîm Cyflogadwyedd am eu rôl yn hyrwyddo'r cyfleoedd ymgysylltu â masnachau lleol. Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid wrth y Cabinet fod ymgysylltu wedi'i wneud â chontractwyr posibl yn y dyfodol i'w cynorthwyo i weithio gyda'r Cyngor ac a oedd wedi helpu i ddatblygu'r fframwaith.

Roedd yr Aelod Cabinet Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar yn falch o weld cynnydd yn cael ei wneud gyda'r fframwaith a fydd yn helpu gydag addasiadau'n cael eu gwneud i'w cartrefi, gan ganiatáu i bobl gael eu rhyddhau'n gynharach o'r ysbyty.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

1. Cymeradwyo'r broses o gaffael Fframwaith Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl o gontractwyr i gyflawni gwaith.
2. Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid i dendro ar gyfer Fframwaith contractwyr i gyflawni gwaith o dan Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddiol, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol; a

3. Nodi y bydd adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet ar ôl i'r Fframwaith ddod i ben ar gyfer penderfyniad ynghylch a ddylid dyfarnu'r Fframwaith a cheisio cymeradwyaeth i ymrwymo i'r Cytundeb Fframwaith gyda chynigwyr llwyddiannus.

810. **PROFION MODD GRANT CYFLEUSTERAU I'R ANABL**

Cyflwynodd y Prif Swyddog Perfformiad a Newid Cyllid adroddiad ar ganllawiau Llywodraeth Cymru ar y bwriad i ddileu profion modd ar Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl canolig a bach ac, os caiff ei gefnogi, ceisiwyd cymeradwyaeth i ddiwygio Polisi Adnewyddu Tai ac Addasiadau i'r Anabl y Cyngor dros dro.

Dyweddodd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid wrth y Cabinet ei bod yn ofynnol ar hyn o bryd i bob Grant Cyfleusterau i'r Anabl gorfodol i oedolion (mae achosion plant wedi'u heithrio) gynnal prawf modd i benderfynu a oes angen cyfraniad tuag at y gwaith, gydag uchafswm y grant sydd ar gael yn £36,000 gan Lywodraeth Cymru. Dywedodd fod Llywodraeth Cymru wedi nodi'r bwriad i ddileu'r gofyniad am brawf modd o Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl bach a chanolig, gan ei fod wedi amcangyfrif mai nhw yw'r mwyafrif helaeth o achosion. Byddai cynghorau'n arbed costau gweinyddu blynyddol pe bai'r prawf moddion yn cael ei ddileu ac i dalu costau dileu'r prawf modd, byddai mwy o arian Grant Galluogi ar gael i bob awdurdod lleol.

Nododd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid nad oedd modd rhagweld lefel y galw cynyddol a allai ddigwydd pe bai profion modd yn cael eu dileu, ac roedd yn amlwg bod costau gweithredu yn debygol o fod yn fwy na'r cynnydd o £89,973 yn y Grant Galluogi. Dywedodd y gallai aros o fewn y gyllideb flynyddol bresennol olygu bod achosion yn cael eu rhaglennu dros y blynyddoedd ariannol i reoli'r galw, gan greu rhestr aros sylweddol o bosibl. Dywedodd nad oedd effaith ariannol a gweithredol y penderfyniad hwn yn cael ei deall yn glir, a chynigiwyd bod y Cabinet yn cytuno i drefniant dros dro ar gyfer dileu profion modd ar gyfer grantiau bach a chanolig o 1 Ebrill 2022 a bod goblygiadau ariannol a gweithredol y newid hwn yn cael eu monitro yn ystod y flwyddyn ariannol newydd.

Dyweddodd yr Aelod Cabinet Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol fod cael gwared ar brofion modd yn newyddion da, gan fod oedi'n aml yn digwydd wrth i addasiadau gael eu gwneud pan fydd preswylwyr yn cael eu rhyddhau o'r ysbyty. Soniodd yr Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar am bwysigrwydd cadw preswylwyr gartref lle maent yn fwyaf hapus. Dywedodd yr Aelod Cabinet Cymunedau fod dileu profion modd yn gam cadarnhaol ymlaen ac roedd yn falch bod argymhellion Llywodraeth Cymru yn cael eu gweithredu.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

1. Cymeradwyo dileu prawf modd ar gyfer Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl bach a chanolig a bod goblygiadau ariannol a gweithredol yn cael eu hadolygu yn ystod y flwyddyn ariannol newydd gydag adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet ar ddiwedd yr adolygiad.
2. Cymeradwyo diwygio Polisi Adnewyddu Tai ac Addasiadau i'r Anabl y Sector Preifat dros dro i ddod i rym o 1 Ebrill 2022 hyd at ddiwedd yr adolygiad.
3. Cytuno bod llinell sylfaen y Grant Galluogi o £180,000 yn parhau i fod wedi'i neilltuo ar gyfer gwaith bach iawn ac mae'r trefniadau presennol yn parhau ar gyfer y dyfodol agos.

811. **STRATEGAETH Y RHAGLEN CYMORTH TAI A CHYNLLUN GWARIANT Y GRANT CYNNAL TAI**

Cyflwynodd y Prif Swyddog Perfformiad a Newid Cyllid adroddiad ar ddatblygu Strategaeth Rhaglen Cymorth Tai a gofynnodd am gymeradwyaeth i Gynllun Gwariant y Grant Cynnal Tai ar gyfer 2022-23.

Nododd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid fod y Gweinidog dros Newid hinsawdd, yn dilyn cyhoeddi cyllideb ddrafft Llywodraeth Cymru ar 20 Rhagfyr 2021, wedi cytuno ar ddyraniadau HSG dangosol am dair blynedd o 2022-23, dyraniad dangosol y Cyngor ar gyfer 2022-23 oedd £7,833,509.33, a oedd yr un fath â'r dyraniad yn 2021-22. Dywedodd fod y dyraniad o £7,833,509.33 yn gynydd o £1,878,966.49 (32%) o'r dyraniad yn 2020-21. Roedd y cynnydd yng nghyllid y Grant Cynnal a Gwasanaethau Cymdeithasol o ganlyniad i ddyrannu £40m ychwanegol i gyfanswm cyllideb y Grant Cynnal a Gwasanaethau Cymdeithasol gan Lywodraeth Cymru, gyda'r bwriad o gyflawni'r newid trawsnewidiol sydd ei angen i gyflawni'r nod o roi terfyn ar ddigartrefedd yng Nghymru.

Nododd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid hefyd fod Cynllun Gwariant drafft y Grant Cynnal a Gwasanaethau Cyhoeddus wedi'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru, sy'n nodi prosiectau a ariannwyd drwy'r cynllun i gefnogi Strategaeth Ddigartrefedd 2018-22 a'r blaenoriaethau yng Nghynllun Cyflawni'r Grant Cynnal lechyd. Mae swyddogion wrthi'n datblygu Strategaeth Rhaglen Cymorth Tai i ddisodli Strategaeth Ddigartrefedd 2018-22 ac fel rhan o hyn, mae Adolygiad Digartrefedd wedi'i gynnal a'i ddatblygu gydag amrywiaeth o randdeiliaid. Dywedodd y byddai'r Strategaeth HSP ddrafft yn cael ei chyflwyno i'r Cabinet, cyn ymgynghori â'r cyhoedd. Ymrwymodd y Cynllun Gwariant i gynyddu adnoddau ar gyfer prosiectau sy'n cefnogi'r Awdurdod i fynd i'r afael â digartrefedd. Dywedodd fod mwy o adnoddau i gynyddu argaeledd llety dros dro a chymorth hanfodol i'r rhai sy'n cael eu lletya mewn llety dros dro yn allweddol i gefnogi'r Awdurdod i ateb y galw am wasanaethau ac i sicrhau bod y rhai sy'n ddigartref yn cael eu cefnogi i sicrhau bod eu profiad mor brin, byr ac anghylchol â phosibl.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol beth yw canran y cynlluniau a restrir yn y Cynllun Gwariant Grant Cynnal Tai a ddarperir gan y trydydd sector. Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid, y bydd 75% o'r cynlluniau'n cael eu darparu gan y trydydd sector drwy ddatblygu trefniadau gyda phartneriaid y Cyngor.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet Cymunedau am eglurhad o'r costau lle mae nifer yr unedau yn sero. Eglurodd y Rheolwr Comisiynu Tai Strategol fod hyn wedi'i briodoli i'r hyn y mae Llywodraeth Cymru yn rhoi cymorth cyffredinol iddo drwy fonitro contractau a chymorth a ddarperir gan swyddogion, a lle nad oes darpariaeth uniongyrchol o'r swyddi hynny a hebddynt, ni ellid gweithredu'r prosiectau hynny.

Cydnabu'r Arweinyddes y gefnogaeth ychwanegol a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru gan fod Pen-y-bont ar Ogwr wedi gweld cynnydd o 61% mewn ceisiadau digartrefedd rhwng 2016 a 2021 a 197 o aelwydydd mewn llety dros dro.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

1. Nodi cynnwys yr adroddiad;
2. Cymeradwyo Cynllun Gwariant y Grant Cynnal Tai ar gyfer 2022-23.

812. YR WYBODAETH DDIWEDDARAF AM GYNLLUNIAU AILSEFYDLU FFOADURIAID

Adroddodd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid ar ddiweddariad ar gynlluniau adleoli ffoaduriaid y Cyngor, yn benodol cynllun ailsefydlu ffoaduriaid o Syria a chynllun ailsefydlu ffoaduriaid o Afghanistan. Ceisiodd hefyd gymeradwyo adsefydlu tri theulu arall sy'n ffoaduriaid o dan gynllun ailsefydlu'r DU, cynllun ailsefydlu dinasyddion Afghanistan neu bolisi adleoli a chymorth Afghanistan.

Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid wrth y Cabinet ei fod wedi cymeradwyo ailsefydlu chwe theulu i ddechrau ac yna bum teulu arall. Er mwyn cefnogi cynlluniau ailsefydlu ffoaduriaid o Syria, cynhaliwyd ymarfer caffael i benodi darparwr cymorth penodol ar gyfer y gwasanaeth. Cynhaliwyd ymarfer caffael ar wahân i benodi gwasanaeth rheoli tai penodol ar gyfer yr eiddo rhent preifat a ddefnyddir i letya'r teuluoedd. Roedd y Cyngor wedi hawlio Grant Adsefydlu Ffoaduriaid y Swyddfa Gartref ar gyfer pob ffoadur a symudwyd. Roedd cyllid ar gyfer addysg hefyd ar gael ym mlwyddyn gyntaf y cymorth, gyda'r swm yn dibynnu ar oedran y plentyn.

Dywedodd y Prif Swyddog Cyllid Perfformiad a Newid hefyd wrth y Cabinet fod y Cyngor wedi ymrwmo i adsefydlu tri theulu drwy Gynllun Adsefydlu Ffoaduriaid o Afghanistan, gyda chyllid ar gael am gyfnod o dair blynedd, gyda chyllid yn cael ei dapro bob blwyddyn. Roedd cyllid ar gyfer addysg hefyd ar gael yn y flwyddyn gyntaf o gymorth, gyda'r swm yn dibynnu ar oedran y plentyn.

Adroddodd y Prif Swyddog Perfformiad a Newid Cyllid fod y Cyngor wedi llwyddo i gyflawni ei addewid o adsefydlu 11 o deuluoedd sy'n ffoaduriaid o Syria a bod y teuluoedd ar wahanol adegau yn eu taith ailsefydlu. Roedd cymorth ailsefydlu penodol i'r teuluoedd hyn yn gymharol fach, gyda'r ffocws ar hyn o bryd ar sicrhau bod statws mewnfudo hirdymor y teuluoedd yn cael ei ddatrys, o ystyried bod y teuluoedd wedi cael eu hadleoli i ddechrau ar sail cael caniatâd i aros am bum mlynedd yn unig.

Nododd y Prif Swyddog Perfformiad a Newid Cyllid hefyd fod y Cyngor wedi llwyddo i gyflawni ei addewid cychwynnol o adsefydlu 3 theulu o Afghanistan, gyda'r teuluoedd yn cael eu hailsefydlu mewn gwahanol rannau o'r Fwrdeistref Sirol. Dywedodd fod llywodraeth y DU yn anelu at adsefydlu tua 5000 o bobl ym mlwyddyn gyntaf Cynllun Adsefydlu Dinasyddion Afghanistan a hyd at 20,000 dros y blynnyddoedd nesaf. Dywedodd y byddai gofyn i awdurdodau lleol ystyried cynyddu unrhyw addewidion presennol a wneir, i gefnogi'r ymrwymiad hwn. Amlinellodd gynnig i gymeradwyo ailsefydlu'r tri theulu arall o dan gynllun ailsefydlu'r DU, Cynllun Adsefydlu Dinasyddion Afghanistan neu Bolisi Adleoli a Chymorth Afghanistan. Roedd angen hyblygrwydd i dderbyn teulu o unrhyw un o'r tri chynllun ailsefydlu, er mwyn sicrhau ailsefydlu'r angen cyflwyno uchaf, fel y nodwyd gan y Swyddfa Gartref. Dywedodd fod yr argymhelliad i adsefydlu tri theulu arall wedi'i bennu drwy ystyried capasiti contract Tai Taf ar gyfer darparu cymorth.

Diolchodd yr Aelod Cabinet Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol i bawb a fu'n rhan o'r cynlluniau ailsefydlu a dywedodd y byddai'n amryfusedd pe na bai'n sôn am yr argyfwng yn Wcráin a bod Cymru a'r Fwrdeistref Sirol yn dymuno creu noddfa i bobl Wcráin. Cynigiodd welliant bod y Cyngor yn cymryd rhan yng nghynllun ailsefydlu Wcráin ac yn dirprwyo awdurdod i'r Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid ac Aelod Cabinet i gymryd rhan yn y cynllun yn ddi-oed.

Roedd yr Aelod Cabinet Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar yn falch o weld llwyddiant y cynllun ailsefydlu, ond mynegodd bryder am y risg o fasnachu ac ecsbloetio menywod a allai fod yn teithio ar eu pennau eu hunain. Diolchodd i'r holl staff, y gwasanaeth iechyd, ac ysgolion am helpu teuluoedd i adsefydlu yn y Fwrdeistref Sirol. Diolchodd yr Arweinydd i'r ysgolion am y gwaith rhagorol a wnaed i gefnogi ffoaduriaid a

oedd wedi adsefydlu yn y Sir. Ychwanegodd y Dirprwy Arweinydd ei gefnogaeth a chredai y dylid gwneud pob ymdrech i gefnogi'r cynlluniau ailsefydlu. Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Addysg ac Adfywio y byddai'r ysgolion yn gwneud popeth o fewn eu gallu i gefnogi ffoaduriaid.

Dywedodd yr Arweinydd fod Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru wedi cyfarfod â gweinidogion llywodraeth Cymru yn ystod yr wythnos ddiwethaf i gefnogi pobl Wcráin. Roedd Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru ar ran holl arweinwyr yr awdurdodau lleol yng Nghymru wedi galw ar lywodraeth y DU i roi visa i ganiatáu i bobl o Wcráin ddod i mewn i'r DU. Cydnabu'r Aelod Cabinet Gymunedau gefnogaeth pobl y Fwrdeistref Sirol a mynegodd ei ddiolch i'r Cynghorydd David White ac i Heidi Bennett o Gymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Pen-y-bont ar Ogwr a oedd wedi trefnu'r wylnos ym Mhen-y-bont ar Ogwr. Mynychwyd gan dros 200 o bobl a chodwyd dros £1,200 i bobl Wcráin. Dywedodd yr Arweinydd fod Pen-y-bont ar Ogwr wedi sefyll mewn undod â phobl Wcráin a dywedodd mai dyma'r dyddiau tywyllaf ar gyfandir Ewrop ers yr Ail Ryfel Byd. Dywedodd wrth y Cabinet y byddai'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r holl Aelodau am y gefnogaeth y byddai'r Cyngor yn ei darparu, ac roedd arweinydd yr wrthblaid wedi addo ei gefnogaeth. Dywedodd fod y Cynghorydd Ross Penhale Thomas yn cefnogi'r gwaith o drefnu gwylnos ym Maesteg a bod angen help a chefnogaeth Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar bobl Wcráin.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

1. Nodi cynnwys yr adroddiad hwn;
2. Cymeradwyo cyfranogiad yng Nghynllun Adsefydlu Dinasyddion Afghanistan;
3. Cymeradwyo ailsefydlu tri theulu arall sy'n ffoaduriaid gyda hyblygrwydd i adsefydlu teuluoedd o dan Gynllun Adsefydlu'r DU, Cynllun Adsefydlu Dinasyddion Afghanistan neu Bolisi Adleoli a Chymorth Afghanistan yn dibynnu ar yr angen mwyaf presennol am ailsefydlu ar y pryd.
4. Cymeradwyo cyfranogiad yng Nghynllun Ailsefydlu dinasyddion Wcráin a bod awdurdod dirprwyedig yn cael ei roi i'r Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd ac Aelod(au) Cabinet priodol i sicrhau, pan fydd Llywodraeth y DU yn caniatáu i ffoaduriaid o Wcráin ddod i'r DU, fod y Cyngor yn cymryd rhan lawn yng nghefnogaeth ffoaduriaid yn ddi-oed.

813. **ADFYWIO GLANNAU PORTHCAWL: DIWEDDARIAD STRATEGAETH A RHAGLEN CREU LLEOEDD**

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau adroddiad ar yr wybodaeth ddiweddaraf am Strategaeth Creu Lleoedd glannau Porthcawl ac ar ganlyniadau'r ymgynghoriad cyhoeddus a gwblhawyd a gofynnodd am gymeradwyaeth i'r ddogfen strategaeth ddrafft ar gyfer creu lleoedd. Cyflwynodd adroddiad hefyd ar yr wybodaeth ddiweddaraf am Raglen Adfywio Glannau Porthcawl a gofynnodd am gymeradwyaeth ar y camau nesaf sydd eu hangen i gyflwyno prosiectau unigol sy'n rhan o Raglen Adfywio Glannau Porthcawl.

Nododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau fod y strategaeth creu lleoedd yn darparu fframwaith ar gyfer camau datblygu yn y dyfodol ac y byddai'n cael ei defnyddio i lywio'r camau nesaf a gymerwyd yn y rhaglen. Roedd cynnydd sylweddol eisoes wedi'i wneud mewn perthynas â nifer o brosiectau allweddol sy'n cynrychioli camau cyntaf yr adfywio ac a fwriadwyd i fod yn gatalydd ar gyfer camau yn y dyfodol. Roedd gwaith yn mynd rhagddo hefyd mewn perthynas â chyflwyno buddsoddiad ac adfywio arall a arweinir gan y Cyngor ym Mhorthcawl. Un prosiect o'r fath yw adnewyddu a gwella Pafiliwn y Grand. Mae gwaith i gwblhau'r gwelliannau i amddiffynfeydd môr presennol y Dwyrain a'r Morglawdd Gorllewinol yn parhau i fynd rhagddynt ar y safle. Nododd fod caniatâd cynllunio ar gyfer datblygiad amlbwrpas sy'n cynnwys ardal chwarae, gofod

CABINET - DYDD MAWRTH, 8 MAWRTH 2022

cymunedol cyhoeddus, unedau masnachol, swyddfa'r harbwrfeistr a thoiledau / cyfleusterau newid wedi'i roi yn Cosy Corner, a fyddai'n cael ei symud ymlaen i dendro'r gwaith o adeiladu'r prosiect.

Adroddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau hefyd fod Aldi Stores Limited wedi'i benodi'n ymgeisydd llwyddiannus ar gyfer datblygu siop manwerthu bwyd newydd ar gyfran ogledd-orllewinol maes parcio Salt Lake. Roedd y gwaith adeiladu i fod i ddechrau ar y safle yr haf hwn gyda'r bwriad o agor y siop yn haf 2023. Roedd gwaith dylunio manwl wedi'i gwblhau ar y tymor bws Metrolink arfaethedig i'w leoli ar ochr ddwyreiniol Portway, gan wella cysylltiadau â'r Pîl a hwyluso gwell trafnidiaeth gyhoeddus. Cyflwynwyd Gorchymyn Prynu Gorfodol Porthcawl i Benderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru a disgwylir cadarnhad ynghylch y weithdrefn y bydd y gorchymyn yn ei dilyn.

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau adroddiad ar y themâu a'r cyfleoedd sy'n dod i'r amlwg yn deillio o'r cam ymgynghori ar y strategaeth creu lleoedd. Roedd yr ymgynghoriad yn cynnwys arddangosfa gyhoeddus ddeuddydd, a fynychwyd gan fwy na 1000 o aelodau o'r cyhoedd. Dywedodd fod yr ymgynghoriad yn adlewyrchu'r lefelau parhaus o ddiddordeb cyhoeddus yn nyfodol Ardal Adfywio Glannau Porthcawl. Roedd swyddogion wedi ymchwilio i'r posibilrwydd o welliannau, mewn ymateb i'r ymgynghoriad i sicrhau bod natur a graddfa'r datblygiad a nodwyd yn y strategaeth llunio lleoedd ddrafft, yn ymateb i bryderon a dyheadau'r cyhoedd.

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau gyflwyniad i'r Cabinet ar y Strategaeth Creu Lleoedd, gan ddangos cynllun y safle. Gwnaed diwygiadau allweddol mewn ymateb i'r ymgynghoriad, sef parc llinellol 200 metr o hyd a 70 metr o led; estyniad Dock Street wedi'i ehangu, a thrydydd gostyngiad mewn tir datblygu preswyl ar Salt Lake. Tynnodd sylw at ardaloedd datblygu yn y dyfodol, sef nodi hyd at 1100 o gartrefi yng nghanol Salt Lake, Salt Lake i'r gogledd, Gorllewin Sandy Bay a Sandy Bay i'r dwyrain.

Tynnodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau sylw at y camau nesaf a argymhellir, sef:

- Cymeradwyo'r strategaeth Creu Lleoedd ddrafft;
- Achos busnes dros gyflawni datblygiad ar draws safleoedd Salt Lake;
- Arfarniad opsiynau ar gyfer darparu datblygiad hamdden ar Salt Lake South;
- Astudiaeth ddichonoldeb ar gyfer maes parcio aml-lawr ar safle presennol Maes Parcio Hillsboro;
- Ymgynghoriad cyhoeddus pellach ar y posibilrwydd o ddylunio mannau cyhoeddus a mannau cymunedol;
- Briff datblygu ar gyfer datblygiadau preswyl a arweinir ar ardal Salt Lake North;
- Briff datblygu ar gyfer defnydd cymysg dan arweiniad preswyl Sandy West a Sandy Bay East;
- Symud ymlaen â'r hysbyseb i feddiannu tir ym Mae Sandy.

Diolchodd yr Aelod Cabinet dros Addysg ac Adfywio i'r tîm Adfywio ac aelodau lleol yr oedd wedi cyfarfod yr wythnos diwethaf i drafod y Strategaeth Creu Lleoedd ac i'r cyhoedd a gymerodd ran yn yr ymgynghoriad. Dywedodd fod y mapiau cyn ac ar ôl wedi dangos bod adborth wedi'i ystyried, sef y gostyngiad yn nifer y tai ar Salt Lake. Dywedodd y byddai athreiddedd a rhodfeydd hefyd yn cael eu darparu lle byddai tai'n cael eu darparu. Dywedodd wrth y Cabinet y bydd Promenâd y Dwyrain yn wyrddach, yn ehangach ac i gerddwyr yn unig, tra bydd y Metrolink yn creu cysylltiadau trafnidiaeth i Borthcawl ac oddi yno. Byddai darpariaeth hefyd ar gyfer parcio ceir a chreu sgwariau

a piazzas. Dywedodd y byddai cyfle hefyd i westy â photensial ar gyfer cynadledda, a fyddai'n cyd-fynd ag ailddatblygu Pafiliwn y Grand.

Dywedodd yr Aelod Cabinet Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol fod y cynigion adfywio yn gyffrous ac y byddent yn denu ymwelwyr i Borthcawl o ymhellach i ffwrdd a diolchodd i swyddogion am wneud diwygiadau i'r Strategaeth Creu Lleoedd o ganlyniad i'r ymgynghoriad. Gofynnodd am fanylion am amserlenni a'r gallu i gyflawni'r cynigion adfywio. Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau wrth y Cabinet y byddai gwaith ar siop Aldi a Metrolink yn dechrau yn ddiweddarach eleni. Tynnodd sylw at bwysigrwydd gwneud gwaith ar Dock Street a'r parc blaen môr a gwaith seilwaith i ganiatáu i ddatblygiadau ddigwydd. Dywedodd fod cytundeb perchnogion ar waith ar gyfer safle Traeth Coney, a fyddai wedyn yn cael ei werthu i'w ailddatblygu. Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau wrth y Cabinet y bydd momentwm yn cael ei weld wrth i gynigion y parc môr a Dock Street gael eu gosod. Byddai derbyniadau cyfalaf o siop Aldi a datblygiad hamdden yn mynd tuag at seilwaith. Dywedodd y byddai'n dod yn ôl i'r Cabinet ynghylch manylion yr amserlenni. Soniodd yr Aelod Cabinet dros Lesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol am bwysigrwydd bwrw ymlaen fel y gall y cyhoedd gael mynediad iddo. Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau wrth y Cabinet y byddai cynigion Cosy Corner yn dechrau yn ddiweddarach yn yr haf er mwyn osgoi effaith andwyol yn ystod yr haf.

Dywedodd yr Arweinydd mai'r buddsoddiad ym Mharc Blaen y Môr ac ymestyn Parc Griffin, sydd wrth wraidd y cynigion, oedd y buddsoddiad mwyaf a wnaed gan y Cyngor ym Mhorthcawl. Roedd yn falch iawn o weld ymrwymiad i garbon sero net gyda'r Metrolink a'r datblygiad preswyl i'w adeiladu a bydd y cynigion ar gyfer y parciau yn arwain at fioamrywiaeth. Diolchodd i'r Aelod Cabinet Dros Addysg ac Adfywio am ei arweiniad ar y cynigion adfywio ac am hyrwyddo'r cynigion. Diolchodd hefyd i'r tîm adfywio am eu rhan wrth gyflwyno'r cynigion adfywio. Ni allai aros i weld y datblygiad yn digwydd ar y safle a dywedodd fod y cynigion ailddatblygu yn uchelgeisiol ond yn realistig.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

1. Nodi'r cynnydd sydd wedi'i wneud mewn perthynas â phrosiectau amrywiol sy'n rhan o raglen ehangach Ardal Adfywio Glannau Porthcawl (PWRA).
2. Cymeradwyo'r strategaeth ddrafft ar gyfer creu lleoedd ac awdurdodi Cyfarwyddwr Corfforaethol -Cymunedau i (yn ddarostyngedig i unrhyw ddiwygiadau y gall Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau'r Cyngor eu hawdurdodi) gyhoeddi copi terfynol o'r strategaeth creu lleoedd, at ddibenion sefydlu fframwaith cydlynol i lywio'r gwaith o gyflawni datblygiadau yn y dyfodol o fewn y PWRA.
3. Cydnabod y bydd y camau canlynol yn cael eu cymryd yn awr i fwrw ymlaen â'r gwaith o gyflawni prosiectau allweddol o fewn y PWRA:
  - Paratoi achosion busnes ar gyfer cyflawni datblygiad ar breswyl canolog Salt Lake safle, Maes Parcio Hillsboro a Safle Hamdden De Salt Lake.
  - Cwblhau arfarniad opsiynau i bennu'r llwybr gorau posibl i ddarparu datblygiad hamdden y gellir ei gyflawni'n fasnachol ar Safle Hamdden De Salt Lake.
  - Comisiynu astudiaeth ddichonoldeb i archwilio opsiynau capasiti a dylunio posibl ar gyfer Maes Parcio Aml-Lawr ar safle presennol Maes Parcio Hillsboro.

- Cymryd rhan mewn ymgynghoriad cyhoeddus pellach ar y posibilrwydd o ddylunio a defnyddio ardaloedd newydd ac estynedig o amgylchfyd cyhoeddus a gofod cymunedol a nodwyd yn y strategaeth creu lleoedd.
  - Paratoi briff datblygu ar gyfer darparu datblygiadau a arweinir gan breswyl ar ardal Salt Lake i'r gogledd sydd yn union i'r dwyrain o'r safle manwerthu bwyd.
  - Paratoi briff datblygu ar gyfer darparu datblygiadau defnydd cymysg a arweinir gan breswyl ar draws Sandy West a Sandy Bay East yn unol â'r egwyddorion a amlinellir yn y strategaeth llunio lleoedd ddrafft.
  - Hynt yr hysbyseb o roi tir ar waith ym Mae Sandy yn unol â'r awdurdodiad blaenorol a ddarparwyd gan y Cabinet ar 20 Gorffennaf 2021.
4. Bydd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau yn adrodd yn ôl i'r Cabinet i ddarparu diweddariadau ac yn gofyn am unrhyw awdurdodiadau pellach sydd eu hangen er mwyn datblygu o fewn y PWRA.

814. **IS-DDEDDFAU HARBWR PORTHCAWL**

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau adroddiad ar yr wybodaeth ddiweddaraf am y broses o ddiwygio'r is-ddeddfau sy'n effeithiol ar hyn o bryd yn Harbwr Porthcawl, i adlewyrchu'r gweithrediadau a'r gweithgareddau presennol sy'n digwydd, a'r ymgynghoriad ar yr is-ddeddfau newydd arfaethedig, o dan ddarpariaethau Deddf Is-ddeddfau Llywodraeth Leol (Cymru) 2012. Gofynnodd hefyd am gymeradwyaeth i'r is-ddeddfau newydd arfaethedig a gofynnodd iddynt, yn amodol ar gymeradwyaeth y Cabinet, gael eu cyflwyno i'r Cyngor i'w mabwysiadu.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau ei bod wedi cael awdurdod gan y Cabinet yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr 2020 i gynnal ymgynghoriad ar yr is-ddeddfau drafft arfaethedig. Cynhaliwyd ymgynghoriad rhwng 23 Awst 2021 a 14 Tachwedd 2021, drwy wefan y Cyngor ac yn dilyn yr ymgynghoriad, cafodd yr is-ddeddfau arfaethedig eu hadolygu gan Fwrdd yr Harbwr.

Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Addysg ac Adfywio wrth gymeradwyo'r is-ddeddfau arfaethedig y byddent yn annog pobl i beidio â mynd i mewn i'r dŵr i ffwrdd o'r bad achub a'r gwaith llongau. Dywedodd fod posibilrwydd o ddatblygu plattform lle gallai nofwyr fynd i mewn i'r môr yn uniongyrchol i ddŵr dwfn, a fyddai'r cyfleuster cyntaf o'r fath ar hyd yr arfordir hwn. Dywedodd yr Aelod Cabinet Cymunedau y byddai'r is-ddeddfau arfaethedig yn lliniaru'r ffaith bod pobl yn cael eu taro gan gychod sy'n dod i mewn ac allan o'r marina. Dywedodd yr Arweinyddes fod diogelwch yr harbwr i'w ddefnyddwyr yn hollbwysig oherwydd bod cynnydd mewn chwaraeon dŵr.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

1. Nodi bod proses ymgynghori wedi'i chynnal, o dan ddarpariaethau Deddf Is-ddeddfau Llywodraeth Leol (Cymru) 2012, ac mae'r adroddiad ymgynghori wedi'i nodi yn Atodiad 2 yr adroddiad;
2. Cymeradwyo'r is-ddeddfau arfaethedig fel y'u nodir yn Atodiad 3, a;
3. Chytuno y dylid cyflwyno'r is-ddeddfau arfaethedig, fel y nodir yn Atodiad 3, i'r Cyngor i'w mabwysiadu.

815. PEN-Y-BONT AR OGWR 2030 - STRATEGAETH GARBON SERO NET

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau adroddiad ar yr wybodaeth ddiweddaraf am y gwaith i ddatblygu Strategaeth Garbon Sero-net Pen-y-bont ar Ogwr 2030 a gofynnodd am gymeradwyaeth i gynnal ymgynghoriad cyhoeddus ffurfiol ar Strategaeth Ddrafft Pen-y-bont ar Ogwr 2030 – Carbon Net.

Dywedodd fod Llywodraeth Cymru wedi datgan Argyfwng Hinsawdd ym mis Ebrill 2019 a'i bod wedi ymrwymo i sicrhau sector cyhoeddus carbon niwtral erbyn 2030. Roedd awdurdodau lleol yng Nghymru wedi cael targed sero-net y mae'n rhaid ei gyrraedd erbyn 2030 ac yn unol â'r targed hwn, roedd y Cyngor wedi comisiynu'r Ymddiriedolaeth Garbon i arwain ar y llwybr at Sero Net.

Dywedodd wrth y Cabinet fod Strategaeth Garbon Sero-net ddrafft Pen-y-bont ar Ogwr 2030 wedi'i datblygu yn dilyn adolygiad manwl o ddata ac ymgysylltu helaeth â rhanddeiliaid mewnol ac allanol. Dywedodd nad y Strategaeth hon fyddai'r unig sbardun ar gyfer sero net a byddai hefyd yn rhan o Gynllun Corfforaethol y Cyngor, tra bydd angen i bolisiâu, strategaethau a chynlluniau parhaus adlewyrchu'r ymrwymiad i sero net. Byddai ymgynghoriad cyhoeddus ffurfiol ar Strategaeth Garbon Sero-net Pen-y-bont ar Ogwr 2030 – Net yn cael ei gynnal dros 12 wythnos ac yn dilyn hynny, roedd yn debygol y byddai angen ei ddiwygio o ganlyniad i'r sylwadau a gafwyd drwy'r ymgynghoriad.

Tynnodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau sylw at ganran allyriadau'r Cyngor ym mha ardal o Scope, a ddiffiniwyd gan Ganllaw Adrodd Di-garbon Net y Sector Cyhoeddus yng Nghymru. Dywedodd na fyddai'n ymarferol nac yn bosibl i'r Cyngor atal yr holl allyriadau carbon yn gyfan gwbl o'i weithrediadau, ond rhaid iddo ymdrechu i leihau ei allyriadau cyn belled ag y bo modd cyn defnyddio mesurau gwrthbwysio fel y cam olaf i Sero Net. Tynnodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau sylw at yr ymrwymadau strategol arfaethedig a nodwyd yn Strategaeth ddrafft Pen-y-bont ar Ogwr – Carbon Net, ynghyd â chyfres o fentrau arfaethedig mewn perthynas â'r ardaloedd â thema.

Nododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau fod llywodraethu ac ymgysylltu yn hanfodol er mwyn cyflawni'r Rhaglen yn llwyddiannus a bydd y Bwrdd yn goruchwyllo ac yn olrhain cynnydd i Garbon Sero Net erbyn 2030. Bydd Bwrdd y Rhaglen yn cael ei gadeirio gan yr Aelod Cabinet dros Gymunedau ac yn cael ei arwain gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau.

Nododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau hefyd fod Pen-y-bont ar Ogwr wedi'i dewis gan Gonsortium Japan Marubeni, arbenigwr byd-eang mewn prosiectau ynni adnewyddadwy a hydrogen, fel eu dewis leoliad i ddatblygu Prosiect Buddsoddi Newydd y Sefydliad Datblygu Ynni a Thechnoleg Ddiwydiannol (NEDO). Dywedodd y byddai hyn yn rhoi cyfle sylweddol i'r Cyngor geisio datgarboneiddio ei fflyd gorfforaethol o bosibl ac edrych ymhellach ar geisiadau Ynni Hydrogen. Gallai hefyd gynnig manteision posibl i Awdurdodau Lleol eraill yn y rhanbarth, a phartneriaid yn y sector cyhoeddus megis Heddlu De Cymru a Gwasanaeth Ambiwlans Cymru. Dywedodd wrth y Cabinet, er mwyn symud y gwaith o ddatblygu'r prosiect buddsoddi posibl yn ei flaen, fod angen i'r Cyngor weithio ochr yn ochr â Chorfforaeth Marubeni i ddylunio a datblygu'r prosiect, a fyddai hefyd yn amlinellu union elfennau'r prosiect, boed yn bŵer neu'n wres.

Dywedodd Yr Aelod Cabinet Cymunedau fod hyn yn hanfodol fel strategaeth gorfforaethol ac roedd yn falch o weld sut yr oedd Cyfarwyddiaethau wedi'i gynnwys. Diolchodd i'w ragflaenydd yn ei rôl, y Cynghorydd Richard Young am fod yn eiriolwr dros y strategaeth ac am ei waith arloesol. Dywedodd fod Corfforaeth Marubeni yn arloeswyr yn y maes, ac mae'n rhoi sylw canolgi i'r Cyngor. Dywedodd yr Arweinydd fod hon yn

strategaeth arall lle bydd y Cyngor yn cyflawni a lle mae'r Cyngor eisoes wedi dechrau rhaglen o blannu coed ledled y Fwrdeistref Sirol.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

1. Nodi'r cynnydd i ddatblygu Strategaeth Garbon Sero Net Pen-y-bont ar Ogwr 2030;
2. Cymeradwyo cynnal ymgynghoriad cyhoeddus ffurfiol ar strategaeth ddrafft Pen-y-bont ar Ogwr 2030 – Carbon Net, a nodir yn Atodiad 1 i'r adroddiad;
3. Nodi y bydd adroddiad pellach yn dod i law ar ôl diwedd y cyfnod ymgynghori i ystyried mabwysiadu Strategaeth Garbon Sero-net Pen-y-bont ar Ogwr 2030 – a;
4. Rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau, mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid a Phrif Swyddog - Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddiol, i weithio gyda Chorfforaeth Marubeni i gynllunio a datblygu'r Prosiect Arddangoswyr Hydrogen, i gomisiynu cyngor cyfreithiol arbenigol gan ddefnyddio adnoddau a fydd ar gael o Gronfa Wrth Gefn y Gyfarwyddiaeth Gymunedau (EMR) 2020-21 ar gyfer gweithredu Strategaeth Datgarboneiddio Pen-y-bont ar Ogwr 2030 ar werth disgwylidig cychwynnol o £30,000, o gyllideb y Gyfarwyddiaeth Gymunedau yn ôl y gofyn ac i adrodd yn ôl i'r Cabinet ar y cynnig prosiect llawn.

816. PROSIECT RHWYDWAITH GWRES TREF PEN-Y-BONT AR OGWR

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau adroddiad ar yr wybodaeth ddiweddaraf am ddatblygiad Prosiect Rhwydwaith Gwres Tref Pen-y-bont ar Ogwr a gofynnodd am awdurdod dirprwyedig i ddyfarnu'r contract ar gyfer adeiladu a gweithredu'r rhwydwaith gwres yn amodol ar gymeradwyaeth y prosiect diwygiedig Model Ariannol gan Swyddog Adran 151 y Cyngor.

Adroddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau fod y Cabinet, yn ei gyfarfod ym mis Ebrill 2018, wedi cymeradwyo'r Achos Busnes Amlinellol ar gyfer y prosiect a chyflwyno cais i Lywodraeth y DU drwy ei Raglen Buddsoddi yn y Rhwydwaith Gwres (HNIP). Cymeradwywyd hyn ym mis Rhagfyr 2019 ar gyfer gwneud buddsoddiad cyfalaf o £1,000,000 tuag at adeiladu'r rhwydwaith gwres; a £241,000 ar gyfer gweithgareddau cyn adeiladu. Cynghorwyd y Cabinet ar yr wybodaeth ddiweddaraf am y prosiect ym mis Ionawr 2021 yn ymdrin ag elfennau megis caffael contractwr Cynnal a Chadw Adeiladu Dyluniad o dan Reoliadau Contractau Cyfleustodau 2016 a cheisiadau am y trwyddedau angenrheidiol (Trwydded Amgylcheddol oherwydd y peiriant gwres a phŵer cyfunedig nwy sy'n dod o dan y Gyfarwydddeb Hylosgi Gweithfeydd Canolig) a chaniatâd (caniatâd cynllunio ar gyfer lleoliad storfa thermol yng nghefn Canolfan Bywyd Pen-y-bont ar Ogwr).

Rhododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau wybod i'r Cabinet am y cynnydd a wnaed ar y Drwydded Amgylcheddol; Caniatâd Cynllunio a'r Cynllun Adeiladu a Gynhelir Caffael Contractwyr. Dywedodd fod yr holl geisiadau a dderbyniwyd ar gyfer y prif gontract adeiladu y tu allan i gyllidebau gwariant y prosiect, oherwydd effaith Covid-19 a chost deunyddiau crai a llafur. Dywedodd fod deialog helaeth wedi'i chynnal gyda'r holl gynigwyr dros y misoedd canlynol i ddeall ble y gellid gwneud arbedion i ail-alinio costau'r prosiect o fewn cyllideb y prosiect, tra'n sicrhau bod y canlyniadau'n aros yr un fath, derbyniwyd ceisiadau terfynol ar ddiwedd mis Ionawr 2022. Aseswyd bod y ceisiadau'n cydymffurfio o safbwynt y broses gaffael a gwerthusodd swyddogion a'r tîm ymgynghorol y cynigion o safbwynt ansawdd a chost. Ar ôl gwerthuso'r ceisiadau, mae'r tîm ymgynghorol yn cynhyrchu model ariannol wedi'i ddiweddarau ar gyfer y prosiect sy'n

cynnwys prisiau gwirioneddol y cais, i'w gymeradwyo gan y Swyddog Adran 151. Dywedodd y byddai adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet i ddyfarnu'r contract Cynnal a Chadw Adeiladau Dylunio (DBOM) fodd bynnag, gan mai hwn oedd cyfarfod olaf y Cabinet cyn yr etholiadau llywodraeth leol ym mis Mai 2022, nid oedd digon o amser i werthuso'r ceisiadau a dderbyniwyd, diweddarau'r model ariannol, a chyflwyno'r model ariannol i'r adran gyllid i'w gymeradwyo gan y Swyddog Adran 151. Yn ogystal, ni all penderfyniad i ddyfarnu'r contract aros tan ar ôl yr etholiadau llywodraeth leol oherwydd na fyddai prisiau'r tendr a gyflwynir gan gynigwyr yn parhau'n ddilys am y cyfnod hwnnw. Cynigiwyd y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i swyddogion ddyfarnu'r contract DBOM a mynd i mewn i'r contract hwnnw a'i drefnu i weithredu ar ran y Cyngor yn amodol ar y Swyddog Adran 151 yn cymeradwyo'r model ariannol wedi'i ddiweddarau (a fyddai'n cael ei ddiweddarau ar ôl gwerthuso'r ceisiadau) a phenderfynu bod y cynllun yn hyfyw yn ariannol.

Nododd yr Aelod Cabinet Cymunedau wrth gymeradwyo'r cynnig bod y prosiect yn arloesol ac ar flaen y gad a bod gan y gwasanaethau brys yn ogystal â Choleg Pen-y-bont ar Ogwr ddiddordeb mewn cysylltu â'r Rhwydwaith Gwres.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

1. Nodi'r wybodaeth ddiweddaraf am ddatblygiad Prosiect DHN Tref Pen-y-bont ar Ogwr.
2. Yn amodol ar benderfyniad y Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid bod Prosiect DHN Tref Pen-y-bont ar Ogwr yn hyfyw yn ariannol, awdurdod wedi'i ddirprwyo i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol – Cymunedau mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid a'r Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddiol, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol i ddyfarnu'r contract ar gyfer gweithredu a chynnal a chadw Prosiect DHN Tref Pen-y-bont ar Ogwr ac ar yr amod na dderbynnir unrhyw her yn ystod y cyfnod cadw, mae'n ymrwymo i'r contract hwnnw ac yn ei drefnu i'w weithredu ar ran y Cyngor gyda'r ymgeisydd llwyddiannus.

817. **STRATEGAETH ECONOMAIDD SIR PEN-Y-BONT AR OGWR**

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau adroddiad ar yr wybodaeth ddiweddaraf am y gwaith o ddatblygu Strategaeth Economaidd newydd a gofynnodd am gymeradwyaeth i'r Strategaeth Economaidd. Gofynnodd hefyd am gymeradwyaeth i gylch gorchwyl Bwrdd Partneriaeth Economaidd Sirol newydd Pen-y-bont ar Ogwr ac ar gyfer y defnydd arfaethedig o'r Gronfa Ddyfodol Economaidd.

Adroddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau fod y Cabinet yn ei gyfarfod ym mis Mehefin 2020 wedi cymeradwyo creu Tasglu Economaidd, dan gadeiryddiaeth yr Arweinydd, a'i fod mewn ymateb i ansicrwydd economaidd a heriau sy'n deillio o bandemig y coronafeirws. Rhoddwyd mandad i swyddogion gan y Tasglu ddatblygu cynllun economaidd ar gyfer dyfodol y Fwrdeistref Sirol a fydd yn cynnwys camau i helpu busnesau i addasu i'r dirwedd economaidd newidiol ac i wella gwytnwch, yn ogystal â rhoi cymorth i drigolion ddatblygu sgiliau newydd, derbyn hyfforddiant, a chanfod cyfleoedd cyflogaeth.

Adroddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau mai'r Strategaeth Economaidd arfaethedig a ddatblygwyd yn dilyn adolygiad manwl o ddata ac ymgysylltu â rhanddeiliaid, fyddai'r sail neu'r ddeialog ar gamau gweithredu wedi'u blaenoriaethu gyda Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU, Prifddinas-Ranbarth Caerdydd, amrywiaeth o ffynonellau ariannu, buddsoddwyr a datblygwyr. Byddai hyn yn cefnogi uchelgeisiau parhaus y Cyngor i chwarae rôl lawn a gweithredol wrth gefnogi'r economi leol.

Dyweddod y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau wrth y Cabinet fod Adroddiad Data'r Strategaeth Economaidd yn cynnwys adolygiad cynhwysfawr o'r ymchwil, y dystiolaeth a'r setiau data cyhoeddus presennol fel rhan greiddiol o'r sail y mae'r Strategaeth Economaidd yn seiliedig arni ac yn cyd-fynd â'r Cynllun Datblygu Lleol newydd. Dywedodd y cynigiwyd datblygu model llywodraethu newydd i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r Strategaeth Economaidd, gan gynnwys datblygu Bwrdd Partneriaeth Economaidd Sirol Pen-y-bont ar Ogwr fel esblygiad o'r Tasglu Economaidd presennol.

Nododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau fod y Strategaeth Economaidd arfaethedig yn nodi gweledigaeth strategol hirdymor a oedd yn mynegi uchelgeisiau twf Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer economi'r Fwrdeistref Sirol yn glir. Roedd hefyd yn nodi cynllun gweithredu clir, gan gryfhau cysylltiadau ym mhob sector o'r economi a bydd yn cynnwys yr holl randdeiliaid perthnasol yn y tymor byr, y tymor canolig a'r hirdymor.

Dyweddod y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau wrth y Cabinet y cynigiwyd iddi, mewn ymgynghoriad â'r Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd, Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddiol, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol a Phrif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid gyflwyno cynigion i sicrhau adnoddau ar gyfer rhaglenni, prosiectau a gweithgareddau gan gyllidwyr ar lefel y DU, Cymru a'r rhanbarthau. Mae hyn nid yn unig i'r Gronfa Lefelu i Fyny (LUF) a Chronfa Ffyniant a Rennir arfaethedig y Deyrnas Unedig (UKSPF) ac os yw'n llwyddiannus, byddai'n cefnogi'r gwaith o gyflawni'r camau gweithredu a gynhwysir yn y Strategaeth Economaidd. Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau hefyd wrth y Cabinet, yn amodol ar gymeradwyo'r Strategaeth Economaidd, y byddai swm o £1.197m (gan gynnwys y dyraniad presennol o £200k) yn cael ei ddyrannu tuag at ddarparu Cronfa Arloesi well drwy fecanwaith mewnol y panel y cytunwyd arno'n flaenorol gan y Cabinet. Bydd gwariant o'r rhaglen gyfalaf yn amodol ar gymeradwyaeth y Cyngor a chaiff ei fonitro drwy'r rhaglen gyfalaf.

Soniodd Cymunedau'r Cabinet am bwysigrwydd sefydlu strategaeth lefel uchel a diolchodd i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol Cymunedau a'r Tîm am ddrafftio'r Strategaeth. Ychwanegodd yr Arweinydd ei gefnogaeth i'r Strategaeth a ddatblygwyd gyda phartneriaid a busnesau a chyda ffocws ar fusnesau bach a chanolig. Roedd yn arbennig o falch bod £2m wedi'i nodi i'w fuddsoddi mewn busnesau micro a bach.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

1. Nodi'r cynnydd i ddatblygu Strategaeth Economaidd;
2. Cymeradwyo a mabwysiadu'r Strategaeth Economaidd, a nodir yn Atodiad 1 yr adroddiad;
3. Nodi Adroddiad Data'r Strategaeth Economaidd, a nodwyd yn y sylfaen dystiolaeth ar gyfer y Strategaeth Economaidd;
4. Cymeradwyo cylch gorchwyl Bwrdd Partneriaeth Economaidd Sir Pen-y-bont ar Ogwr, a nodir yn Atodiad 3, a;
5. Chymeradwyo'r defnydd arfaethedig o'r Gronfa Ddyfodol Economaidd, fel y nodir yn adran 8.5 o'r adroddiad.

818. **POLISI LWFANSAU MAETHU**

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant adroddiad ar Bolisi Lwfansau Maethu arfaethedig a gofynnodd am gymeradwyaeth y

polisi a'r awdurdod dirprwyedig i'r Pennaeth Gofal Cymdeithasol Plant i weithredu'r polisi newydd.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant wrth y Cabinet fod y Fframwaith Maethu Cenedlaethol wedi bod yn gwneud gwaith yng Nghymru i ddatblygu mwy o gysondeb yn y defnydd o ofal perthnasau i blant sy'n derbyn gofal a chysoni polisiâu ledled Cymru mewn perthynas â thalu ffioedd a lwfansau i Ofalwyr Maeth. Dywedodd fod y Cyngor wedi bod yn aros am ganlyniad y gwaith hwn cyn gwneud unrhyw newidiadau i'r ffioedd a'r lwfansau a dalwyd i bob Gofalwr Maeth.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant fod gofalwyr maeth y Cyngor yn cael lwfans sylfaenol ar gyfer gofalu am blentyn, sy'n cael ei dalu ar y lefel a argymhellir gan Lywodraeth Cymru. Mae'r argymhellion ar gyfer taliadau yn seiliedig ar amcangyfrif o gostau gwirioneddol gofalu am blentyn. Yn ogystal, telir ffioedd i ofalwyr maeth sy'n cael eu hasesu i ddarparu gofal i amrywiaeth o blant ac nad ydynt yn berthnasol i'r rhai sydd wedi'u cymeradwyo ar gyfer plant penodol. Telir y Ffi hon i Ofalwyr Maeth Cyffredinol ond nid i Ofalwyr Maeth Pobl gysylltiedig. Mae'r elfen ffioedd wedi'i rhannu'n ddwy lefel, gyda Lefel 2 – a delir i ofalwyr maeth ar ôl eu cymeradwyo a Lefel 3 - yn cael eu talu i ofalwyr maeth ar ôl iddynt gael eu Hadolygiad Blyneddol cyntaf ac wedi cwblhau gofyniad hyfforddi'r Fframwaith Credydau Cymwysterau (FfCCh).

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant fod y Fframwaith Maethu Cenedlaethol wedi cydnabod bod angen gwneud newidiadau i Lwfansau Gofalwyr Maeth mewn perthynas â ffioedd (a fydd yn dod yn Lwfans Ychwanegol) a delir i Ofalwyr Maeth p'un a ydynt yn Ofalwyr Maeth Cyffredinol neu'n Ofalwyr Maeth Personau Cysylltiedig a bod Meini Prawf Cymhwysedd newydd wedi'u sefydlu. Dywedodd fod Gwasanaeth Maethu Pen-y-bont ar Ogwr wedi drafftio ei Bolisi Lwfansau Maethu, yn nodi'r holl lwfansau y mae gan Ofalwyr Maeth cymeradwy hawl i'w hawlio a'r Cymhwysedd y mae angen i Ofalwr Maeth ei dalu i fod â hawl i'r "Lwfans Ychwanegol" (Ffi Flaenorol). Bydd y polisi newydd yr un mor berthnasol i bob Gofalwr Maeth CBSC h.y. bydd gan Ofalwyr Maeth Personau Cysylltiedig hawl hefyd i gael Lwfans Ychwanegol, os cânt eu hasesu fel rhai sy'n bodloni'r Meini Prawf Cymhwysedd.

Tynnodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant sylw at oblygiadau ariannol gweithredu'r polisi, a fyddai'n arwain at gynnydd bach yn y gyllideb ar gyfer maethu gyda'r holl Ofalwyr Maeth nad ydynt yn gysylltiedig yn symud o "Ffi" Lefel 2 i'r Lwfans Uwch sy'n briodol i oedran. Roedd effaith fwy sylweddol hefyd yn dibynnu ar nifer y Gofalwyr Maeth Personau Cysylltiedig sy'n mynegi dymuniad i gael eu hasesu yn erbyn y Meini Prawf Cymhwysedd newydd ac sy'n cael eu hasesu fel rhai sy'n bodloni'r meini prawf. Roedd y Cyngor wedi cymeradwyo pwysau cyllidebol o £191,000 ar gyfer 2022-23 fel rhan o Strategaeth Ariannol Tymor Canolig 2022-23 i 2025-26, er mwyn bodloni'r cynnydd a ragwelir i Ffioedd Maethu 'Personau Cysylltiedig'.

Dywedodd yr Aelod Cabinet Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar ei fod wedi bod yn amlwg yn ystod y pandemig o'r heriau a wynebwr gan ofalwyr maeth a'r angen i werthfawrogi gofalwyr maeth wrth iddynt ofalu am blant sydd wedi cael y dechrau anoddaf yn eu bywydau. Apeliodd ar drigolion i ddod ymlaen fel gofalwyr maeth i helpu plant i dyfu mewn amgylchedd teuluol.

PENDERFYNIAD: Cymeradwyodd y Cabinet y Polisi Lwfansau Maethu a'r awdurdod dirprwyedig i'r Pennaeth Gofal Cymdeithasol Plant i weithredu'r polisi newydd.

819. TREFNIADAU CYDWEITHREDOL CENEDLAETHOL AR GYFER GWASANAETHAU MABWYSIADU A MAETHU CYMRAEG (AWDURDOD LLEOL) GWASANAETH MABWYSIADU CENEDLAETHOL CYMRU A MAETHU CYMRU – GWELLA LLYWODRAETHU, ARWEINYDDIAETH A GALLUOGI

Dyweddod y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant fod y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol (NAS) wedi bod mewn bodolaeth ers 2014, gan alluogi newid a gwelliant sylweddol mewn gwasanaethau mabwysiadu ledled Cymru. Dywedodd fod pob cyngor wedi cytuno ar ei strwythur a'i lywodraethu drwy drefniadau cenedlaethol, rhanbarthol a lleol bryd hynny ac arweiniodd adolygiad yn 2018 at gynigion i symleiddio llywodraethu a gwella atebolrwydd. Mae creu Bwrdd Llywodraethu Cyfunol (gan ddod â'r Grŵp Cyngori a'r Bwrdd Llywodraethu sy'n ofynnol o dan y ddeddfwriaeth at ei gilydd) a Chytundeb Partneriaeth newydd i ddisodli'r model swyddogaethol gwreiddiol wedi'u rhoi ar waith.

Dyweddod y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant, er mwyn i'r trefniadau gael eu rhoi ar sail ffurfiol, y dylid sefydlu Cyd-bwyllgor Cenedlaethol a chyda chytundeb yn sail i'w ymestyn i gynnwys Maethu Cymru. Dywedodd y bydd y Cydbwyllgor Cenedlaethol, ar ran y 22 Awdurdod Lleol yng Nghymru, yn arfer eu pwerau i ddarparu'r trefniadau cydweithredol ar gyfer Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cymru ac ar gyfer Maethu Cymru, gan gynnwys Aelodau'r Cyngor a chyfarfod ddwywaith y flwyddyn. Mae Cytundeb Cyfreithiol Cyd-bwyllgor i'w lofnodi gan bob un o'r 22 awdurdod lleol wedi'i ddrafftio gan gyfreithwyr Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC) sydd hefyd yn cynnwys Cynllun Dirprwyo ffurfiol a darpariaeth ar gyfer y cytundeb ffurfiol gyda'r awdurdod lleol lletyol ar gyfer swyddogaethau cenedlaethol. Dywedodd fod cyllid ar gyfer y trefniadau llywodraethu ac arweinyddiaeth a galluogi canolog / cenedlaethol yn cael ei ddarparu gan CLILC drwy frigidoriad o'r Grant Cynnal Trethi ynghyd ag arian grant gan Lywodraeth Cymru, nid oedd disgwyliad y bydd cynghorau unigol yn wynebu costau ychwanegol mewn perthynas â'r swyddogaethau hyn.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

- Cymeradwyo'r Cyngor sy'n ymrwymo i Drefniant y Cydbwyllgor;
- Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid a'r Prif Swyddog – Cyfreithiol a Gwasanaethau Rheoleiddio, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol i gytuno ar delerau terfynol Cytundeb y Cydbwyllgor ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol ac ymrwymo iddo fel y ddogfen gyfreithiol sy'n sefydlu'r Cydbwyllgor yn ffurfiol gyda swyddogaethau dirprwyedig;
- Cymeradwyo'r Aelod Cabinet - Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar yn eistedd fel cynrychiolydd y Cyngor ar y Cydbwyllgor;
- Cymeradwyo Cyngor Caerdydd i weithredu fel awdurdod lletyol ar gyfer y trefniant ac yn dirprwyo awdurdod i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid a'r Prif Swyddog – Cyfreithiol a Gwasanaethau Rheoleiddio, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol i gytuno ar delerau terfynol y cytundeb cynnal a'i ymrwymo iddo;
- Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid a'r Prif Swyddog –

Cyfreithiol a Gwasanaethau Rheoleiddio, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol i gytuno ar delerau unrhyw ddogfennau ategol y mae'n ofynnol i'r Cyngor ymrwymo iddynt o ganlyniad i'r trefniant hwn a'u cynnwys ynddynt;

- Nodi y bydd adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Cyngor i ddiwygio Cyfansoddiad y Cyngor yn ôl yr angen i hwyluso'r gwaith o weithredu Cytundeb y Cydbwyllgor ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

820. **YMESTYN TYMOR Y CYTUNDEB ADRAN 33 PRESENNOL AR GYFER GWASANAETHAU OEDOLION A PHOBL HÛN**

Gofynnodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant am gymeradwyaeth i ymestyn y Cytundeb Adran 33 presennol ar gyfer Gwasanaethau Oedolion a Phobl HÛn a oedd yn cwmpasu trefniadau partneriaeth gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg ar gyfer Gwasanaethau Gofal Canolraddol drwy'r tîm adnoddau cymunedol integredig, gan alluogi digon o amser cynllunio i ddatblygu nifer o ddatblygiadau gwasanaeth a strategol ar draws y rhanbarth ac yn yr ardal.

Adroddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant, yn dilyn y newid i Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg o Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg gynt, fod cytundeb partneriaeth ffurfiol wedi dod i rym ar gyfer Gwasanaethau Oedolion a Phobl HÛn o 1 Ebrill 2019, gan ddod i ben ar 31 Mawrth 2022. Dywedodd wrth y Cabinet fod y gwasanaethau integredig ym Mhen-y-bont ar Ogwr wedi cychwyn ar raglen o newid fel rhan o'r cais am gyllid trawsnewid Llywodraeth Cymru yn 2019, a oedd yn adeiladu ar gyfres o wasanaethau gofal canolraddol. Roedd hefyd yn ceisio ymestyn y dull tîm amlddisgyblaethol ehangach hwn o fewn y rhwydweithiau clwstwr integredig gyda gofal sylfaenol, gwasanaethau cymunedol a gofal cymdeithasol, er mwyn adeiladu cymunedau mwy gwydn.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant fod Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg wedi egluro eu bwriad i barhau ag integreiddio a symud ymlaen ymhellach gydag integreiddio a dechreuodd Grŵp Ardal Integredig Pen-y-bont ar Ogwr a Gofal Cymdeithasol ar ddarn o waith yn haf 2021. Serch hynny, mae ffocws gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol, oherwydd pandemig Covid-19, wedi golygu nad oedd y gwaith hwn wedi gallu symud ymlaen fel y rhagwelwyd yn wreiddiol. Mae trafodaethau'n mynd rhagddynt ar y camau nesaf o ran datblygu gwasanaethau a'r dull rhanbarthol o integreiddio ac oherwydd yr oedi a nodwyd yn y Cyd-fwrdd Partneriaeth, argymhellwyd y dylid ymestyn y cytundeb Adran 33 presennol am 2 flynedd i 31 Mawrth 2024.

Dywedodd yr Aelod Cabinet gwasanaethau cymdeithasol a Chymorth Cynnar fod Llywodraeth Cymru yn trafod gwasanaeth gofal cenedlaethol a'i bod yn falch o weld camau'n cael eu cymryd tuag at y mesur hwnnw. Soniodd yr Arweinydd hefyd am yr angen i ganolbwyntio ar integreiddio yn genedlaethol.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

- Cymeradwyo ymestyn y cytundeb Adran 33 presennol ar gyfer y Gwasanaethau Oedolion a Phobl HÛn gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg am ddwy flynedd arall i 31 Mawrth 2024 i gefnogi'r gwaith o gynllunio'r model gwasanaeth yn y dyfodol yn strategol.
- Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant, mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid a'r Prif Swyddog, Gwasanaethau Rheoleiddio Cyfreithiol,

Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol, drafod a llunio cytundeb amrywio i gytundeb Adran 33 ar gyfer Gwasanaethau Oedolion a Phobl Hŷn gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg i weithredu'r estyniad uchod.

821. GWASANAETH CYNADLEDDA GRŴP TEULU

Ceisiodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd gymeradwyo atal y Rheolau Gweithdrefn Contract (CPRs) i ymuno â chontract gyda TGP Cymru am 6 mis i ddarparu gwasanaeth Cynhadledd y Grŵp Teulu.

Dywedodd wrth y Cabinet fod gwasanaeth Cynadledda y Grŵp Teulu yn ddull o weithio gyda phlant a theuluoedd sy'n galluogi rhieni, gofalwyr a rhwydweithiau cymorth i deuluoedd ehangach i reoli'r risgiau sy'n gysylltiedig â gofal eu plant. Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi bod y dull hwn yn faes ymarfer hanfodol i awdurdodau lleol ei ddefnyddio, i atal plant rhag dechrau derbyn gofal neu i ddychwelyd plant adref i'w teuluoedd. Dywedodd hefyd wrth y Cabinet fod y Cyngor wedi bod yn gweithio mewn partneriaeth ag unig ddarparwr y gwasanaeth hwn yn y rhanbarth, TGP Cymru a bod y contract presennol yn dod i ben ar 31 Mawrth 2022, heb unrhyw ddewis i'w ymestyn. Dywedodd y bu cynnydd yn nifer yr atgyfeiriadau o 27 yn 2020 i 100 yn 2021 a bod y berthynas a adeiladwyd gan TGP Cymru wedi bod yn gadarnhaol, gyda chanlyniadau cadarnhaol i deuluoedd yn ymgysylltu â TGP Cymru.

PENDERFYNIAD: Bod y Cabinet wedi:

- Atal y rhannau perthnasol o reolau gweithdrefn contract y Cyngor mewn berthynas â'r gofynion sy'n ymwneud â chaffael y contract ar gyfer cyflenwi cludiant o'r cartref i'r coleg; ac wedi
- Rhoi awdurdod dirprwyedig i Reolwr y Grŵp (Cymorth i Deuluoedd) mewn ymgynghoriad â'r Prif Swyddog – Cyllid, Perfformiad a Newid ac Adran 151 Swyddog a Phrif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddiol, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol lunio contract ar gyfer darparu'r gwasanaeth FGC gyda TGP Cymru o 1 Ebrill 2022 tan 30 Medi 2022.

822. POLISI DERBYN I YSGOLION 2023-2024

Gofynnodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd am gymeradwyaeth i Bolisi Derbyn Ysgolion 2023-2024.

Adroddodd ei bod yn ofynnol i'r awdurdod lleol gyhoeddi polisi derbyn a chanllawiau yn flynyddol ar y trefniadau derbyn ar gyfer ei ysgolion ac mae Fforwm Derbyn Pen-y-bont ar Ogwr wedi cytuno ar Bolisi Derbyn i Ysgolion drafft ar gyfer 2023-2024, yn unol â'r gofynion o dan y Cod. Dywedodd fod ymgynghoriad wedi'i gynnal wedi hynny ar bolisi 2023-2024, gan gynnwys y niferoedd derbyn cyhoeddedig ar gyfer yr ysgolion, ac na dderbyniwyd unrhyw sylwadau mewn ymateb i'r ymgynghoriad.

Gofynnodd yr Arweinydd a oedd unrhyw Aelodau wedi cyflwyno unrhyw sylwadau ar y polisi. Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd na dderbyniwyd unrhyw sylwadau gan Aelodau ar y polisi. Gofynnodd yr Arweinyddes hefyd a oedd cefnogaeth i blant teuluoedd sy'n ffoaduriaid a phlant ar eu pennau eu hunain yn cael ei chynnwys yn y polisi. Dywedodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Chymorth i Deuluoedd wrth y Cabinet fod y polisi yn bolisi cynhwysol i raddau helaeth, a fydd yn cynnwys pob dysgwr.

PENDERFYNIAD: Cymeradwyodd y Cabinet Bolisi Derbyn i Ysgolion 2023-2024.

823. **RHAGLEN MODERNEIDDIO YSGOLION - YSGOL ARBENNIG HERONSBRIDGE**

Ceisiodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd gael cymeradwyaeth i gychwyn proses ymgynghori statudol i wneud newidiadau rheoledig i Ysgol Arbennig Heronsbridge, drwy gynyddu nifer y disgyblion y mae'r ysgol yn darparu ar eu cyfer i 300, ac ar gyfer ei hadleoli o'i lleoliad presennol i Island Farm, Pen-y-bont ar Ogrwr. Dywedodd wrth y Cabinet y byddai'r ysgol newydd arfaethedig yn agor o ddechrau tymor yr hydref 2025 (h.y. Medi 2025).

Adroddodd fod y Cabinet yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr 2020 wedi cymeradwyo adeilad newydd ar gyfer disgyblion ag Anhwylder ar y Sbectrwm Awtistig, Anawsterau Dysgu Difrifol ac Anawsterau Dysgu Dwys a Lluosog ynghyd â darpariaeth breswyl, gan ddisodli Ysgol Arbennig bresennol Heronsbridge a safleoedd Coleg Pencoed ar gyfer datblygu safle preifat yn Island Farm. Ym mis Rhagfyr 2020, cymeradwyodd y Cyngor gynnwys cyllid yn y rhaglen gyfalaf i ddelio â thaliadau sy'n gysylltiedig â sicrhau'r tir. Dywedodd wrth y Cabinet y derbyniwyd cymeradwyaeth y Gweinidog ym mis Mawrth 2021 mewn perthynas â'r Achos Busnes Amlinellol Strategol ar gyfer ysgol arbennig Heronsbridge 300 lle newydd, yn ogystal â darpariaeth breswyl a bod astudiaeth ddichonoldeb wedi'i datblygu i ystyried datblygiad yr ysgol ar dir preifat yn Island Farm.

Rhoddodd wybod i'r Cabinet hefyd am y materion pwysig o ran maint y manau addysgu a'r manau nad ydynt yn addysgu, lle storio a chylchrediad yn wael iawn, ac o ystyried anghenion y dysgwyr, mae hyn yn achosi problemau o ran rheoli symudiadau diogel o amgylch yr ysgol. Dywedodd fod cyflwr cyffredinol yr ysgol yn wael, gan arddangos diffygion mawr a/neu nad yw'n gweithredu fel y bwriadwyd, gydag ôl-groniad o gostau cynnal a chadw, a aseswyd ym mis Hydref 2020, sef £1,248,200.

Adroddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd fod yr achos busnes amlinellol ar gyfer yr ysgol wedi cael cymeradwyaeth y Gweinidog ym mis Tachwedd 2021 a thynnodd sylw at fanteision ansoddol Ysgol Arbennig Heronsbridge fwy a fyddai'n cael ei chynllunio ar ganllawiau ar gyfer ysgolion arbennig. Dywedodd fod astudiaeth ddichonoldeb ffitrwydd safle wedi'i chomisiynu a oedd yn dangos y gellir datblygu'r ysgol ar y safle, er y byddai angen lliniaru rhywfaint o ecoleg. Dywedodd wrth y Cabinet fod Yr Adran Landlordiaid Corfforaethol yn y broses o gaffael safle Island Farm ar gyfer yr ysgol arfaethedig, fodd bynnag, pe na bai'r cynnig i adleoli'r ysgol i'r safle hwnnw yn mynd rhagddo, byddai risg ariannol gyfyngedig yn seiliedig ar werth gwerthu tebygol y dyfodol. Dywedodd mai 236 yw nifer y disgyblion presennol sydd ar y gofrestr a chynyddu nifer y disgyblion i wneud darpariaeth i 300, mae'r Cod Trefniadaeth Ysgolion yn ei gwneud yn ofynnol cynnal ymarfer ymgynghori gyda chorff llywodraethu'r ysgol, staff, rhieni, disgyblion a phartïon â diddordeb, sef y cam cyntaf yn y broses statudol.

Rhoddodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Addysg a Chymorth i Deuluoedd wybod i'r Cabinet am oblygiadau ariannol y cynnig, gan fod £25m wedi'i ddyrannu o fewn y gyllideb gyfalaf, ond gallai chwyddiant contractwyr ac effaith Covid-19 a Brexit gael effaith ar gostau'r cynllun.

Nododd y Cabinet, Education and Regeneration, wrth gymeradwyo'r cynnig, mai'r uchelgais oedd darparu ysgol newydd ar gyfer Heronsbridge, a fyddai'n cael ei chydabod yn eang fel yr ysgol arbennig orau gyda'r cyfleusterau gorau yng Nghymru. Uchelgais arall fyddai cael cyfleuster hyfforddi i hyfforddi athrawon a chynorthwywyr addysgu ar gyfer ysgolion arbennig. Pwysleisiodd bwysigrwydd cadw ffasâd yr ysgol bresennol, a fyddai'n arwain at safle tir llwyd gyda photensial datblygu ger canol y dref.

CABINET - DYDD MAWRTH, 8 MAWRTH 2022

Diolchodd yr Aelod Cabinet Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar i'r swyddogion wrth ddatblygu darn enfawr o waith ar gyfer ymgynghori a phwysleisiodd bwysigrwydd diogelu'r ysgol yn y dyfodol a chael ysgol 21 ganrif o ystyried y cynnydd yn nifer y disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol ac ASD.

Dyweddodd yr Arweinyddes fod yr ysgol wedi cael ei chanmol am ei gwaith rhagorol ac am y gefnogaeth sydd gan yr ysgol, ond nid oes ganddi'r cyfleusterau gorau. Dywedodd ei fod yn uchelgais i ddatblygu'r cyfleusterau ysgolion arbennig gorau yng Nghymru ac edrychodd ymlaen at weld pobl yn cymryd rhan yn yr ymgynghoriad, ac roedd yn gwybod bod y corff llywodraethu wedi'i gyffroi gan y cynigion. Dywedodd hefyd ei fod yn arbennig o falch mai eitem ar y rhaglen moderneiddio ysgolion yw'r eitem gyhoeddus olaf ar yr agenda fel Arweinydd y Cyngor yn y tymor hwn.

PENDERFYNIAD: Cymeradwyodd y Cabinet gychwyn proses ymgynghori statudol i wneud y newidiadau rheoledig canlynol i Ysgol Arbennig Heronsbridge:

Cynyddu nifer y disgyblion y mae'r ysgol yn darparu ar eu cyfer i 300; ac

- adleoli'r ysgol o'i lleoliad presennol yn Heol Ewenni, Pen-y-bont ar Ogwr i Island Farm, Pen-y-bont ar Ogwr. Byddai'r ysgol newydd arfaethedig yn agor o ddechrau tymor yr hydref 2025 (h.y. Medi 2025).

824. EITEMAU BRYD

Nid oedd unrhyw eitemau brys.

825. GWAHARDD Y CYHOEDD

PENDERFYNIAD: O dan Adran 100A (4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Llywodraeth Leol (Mynediad at Wybodaeth) (Amrywio) (Cymru) 2007, caiff y cyhoedd eu heithrio o'r cyfarfod wrth ystyried yr eitem fusnes ganlynol gan ei bod yn yn cynnwys gwybodaeth sydd wedi'i eithrio fel y'i diffinnir ym Mharagraff 12 o Ran 4 a Pharagraff 21 o Ran 5 o Atodlen 12A i'r Ddeddf.

Yn dilyn cymhwyso'r prawf budd y cyhoedd, penderfynwyd, yn unol â'r Ddeddf y cyfeirir ati uchod, i ystyried yr eitem ganlynol yn breifat, gyda'r cyhoedd wedi'u heithrio o'r cyfarfod, gan yr ystyriwyd bod budd y cyhoedd o gynnal yr eithriad, yn yr holl amgylchiadau sy'n ymwneud â'r eitem, yn drech na budd y cyhoedd o ddatgelu'r wybodaeth.

826. PARC AFON EWENNI

Daeth y cyfarfod i ben am 18:07